

Сильні сторони внутрішнього потенціалу взаємодіючих компонентів повинні доповнювати один одного і сприяти обпільному розвитку документознавчо-інформаційного середовища країни, тому, що саме сучасній людині потрібні сформовані навички ефективної взаємодії з інформаційним середовищем вже на початковому етапі своєї професійної діяльності. Саме у цьому їй допомагають компоненти документознавчо-інформаційної діяльності, які розширюють наш світогляд, кругозір, знання.

Список використаних джерел

1. Барановська О. Формування інформаційної культури // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 31–34.
2. Брежнева В. В., Минкина В. А. Информационные услуги: особенности и классификация // Современное библиотечное образование : учеб. тетради. Вып. 1 / Санкт-Петербург, гос. академия культуры. – С.Пб., 1996. – С. 33–48.
3. Гендина Н. Концепция формирования информационной культуры личности: опыт разработки и реализации / Н. Гендина // Открытое образование. – 2005 – № 6. – С. 74–82.
4. Карпенко О. О. Концепція професійного спрямування : навч. посіб. для студ. спец. «Документознавство та інформаційна діяльність» / О. О. Карпенко. – Х. : Нац. аерокосм. Ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2008. – 48 с.
5. Концепція якісних змін бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України // Бібліотечний форум. – 2015. – № 2 (2). – С. 50–60.

МУЗЕЙНА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ

М. В. Аліман, к. е. н., доцент, завідувач музею історії
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна

Навчальні заклади: загальноосвітні школи, ліцеї, коледжі, технікуми, інститути, академії, університети, наукові установи, їхні окремі структурні підрозділи повинні мати у своєму складі музеї, аудиторії – музеї або кімнати – музеї.

Музей чи музейний комплекс навчального закладу, зокрема присвячений його історії є важливим навчально-науковим, виховним і культурно-просвітницьким центром. На працівників

музею покладається обов'язок збирання, обліку, зберігання, вивчення, наукове документування і експонування матеріалів, пов'язаних з історією, розвитком, діяльністю навчального закладу. Важливо також створювати музеї (музеї-кімнати чи музеї-аудиторії) певного профілю, пов'язаних з професійною підготовкою майбутніх фахівців.

Як правило, при вищих навчальних закладах створюються музеї власної історії, музеї-кімнати чи аудиторії-музеї присвячені видатним ученим – випускникам, чи працівникам навчального закладу. При технікумах і коледжах споживчої кооперації України є музеї історії кооперації в яких відображена й історія навчального закладу. В минулі роки в числі кращих у споживчий кооперації України були музеї кооперативних технікумів і коледжів у Полтаві, Харкові, Івано-Франківському, Тернополі, Чернігові та інших обласних центрах.

Музей Полтавського університету економіки і торгівлі почав діяти у травні 2004 р. Його експозиції включає коротку інформацію про історію споживчої кооперації і кооперативної освіти. Окремий розділ присвячений становленню вищого навчального закладу споживчої кооперації в Полтаві.

Представлено інформацію про створення в Полтаві навчально-консультативного пункту (НКП) Львівського торгово-економічного інституту (ЛТЕІ) в 1961 р.; перетворення його у факультет (1968 р.) і філіал ЛТЕІ (1970 р.). На фотографіях діячі, котрі започаткували створення ПКІ – завідувач НКП Анастасія Маслова, ректор ЛТЕІ Семен Сіденко, голова правління Полтавської обласної спілки споживчих товариств Микола Клименко та ін. Окремі фото присвячені будівництву інституту. На стенді розміщено копії постанов уряду СРСР і Центроспілки про відкриття у Полтаві в 1974 р. самостійного кооперативного інституту. Повідомляється про керівний склад інституту (ректора і проректорів) за 1974–2001 р. розміщено портрети першого ректора ПКІ – Михайла Діанича та проректорів Валентина Плахотіна і Миколи Лебедева. На діаграмах показано зростання кількості викладачів та студентів, розвиток матеріально-технічної бази інституту.

На окремому стенді на фото: другий ректор Віктор Дорохін, проректори Валентина Косаріна, Сергій Ніколенко, Петро Балабан, Ірина Маркіна, Віктор Артеменко, Алла Максименко – команда, під керівництвом якої досягнуто перетворення інституту в університет. Розкрито складові успішного перетворення інституту

в університет. В музеї представлено матеріали, що висвітлюють навчальний процес і дозвілля студентів, інформацію про заснування факультетів та важливіші події у їхній діяльності, про кафедри, що входять до складу факультетів, керівників факультетів і кафедр – за весь період існування.

На стендах музею відображено хронологію розвитку навчально-методичної роботи та наукових досліджень, а також інформацію про діяльність бібліотеки і редакційно-видавничого відділу університету; досить широко висвітлені зв'язки університету з іншими навчальними закладами і організаціями, міжнародні зв'язки. Один із стендів присвячений ветеранам війни і праці. В музеї зосереджено вітальні листи та подарунки з нагоди ювілейних дат навчального закладу, почесні грамоти.

За 2004–2015 роки музей історії ПУЕТ відвідали 17 510 осіб – переважно студенти університету, учні загальноосвітніх шкіл Полтавської області, студенти коледжів і технікумів з різних областей України, випускники університету минулих років, викладачі навчальних закладів, фахівці споживчої кооперації, слухачі курсів підвищення кваліфікації. В музеї побувало чимало гостей університету, учасників наукових конференцій і нарад. Для більшості відвідувачів проведено екскурсії.

Спілкування з відвідувачами музею та ознайомлення з їхніми письмовими відгуками засвідчує їх вдячність за створення музею і побачити в одному залі зміст багатогранної діяльності університету; за наявність різноманітних експонатів, пов'язаних з нагородами навчального закладу і публікаціями про університет та його випускників і працівників.

Відвідувачі висловлюють своє захоплення і експозицією музею, і університетом взагалі. Свідченням цього є записи в книзі відгуків. Зміст окремих з них заслуговує на увагу:

– Бажаю колективу Полтавського університету споживчої кооперації України творчих успіхів, а музею університету наснаги у відтворенні історії цього чудового навчального закладу, оснащення якого можуть позаздрити навіть столичні ВУЗи (Гість університету професор Національного транспортного університету (Київ) Піскунов Вадим Георгійович; 13. 05.2005 р.).

– ...Подяка всім, хто дав змогу нам навчатися в цьому чудовому університеті (Староста гр. ЕК-11; 16.02.2010 р.).

– Посетив музей университета еще раз убедился в том, что это учебное заведение есть живой и здоровый организм, способ-

ний благодаря своєму потенціалу успішно розвиває намечені цілі і берець, як зеницу ока свою багату історію... Тому, хто хоче знати що таке Полтавський університет потребителської кооперації, могу посовітовати одно – посетити музей університета (С уважением и признательностью проректор Бакинського Славянського Університета (Азербайджан), доцент Октай Самедов; 26.03.2010 г.).

– Великий уклін ректорату і зав. музеєм за величезну роботу, яка заслуговує на повагу. Без історії немає майбутнього. Нехай майбутнє ПУЕТ буде успішним з великим європейським рівнем (З повагою і пошаною від імені директорів кооперативних ВНЗ Вінченко К. П., Герасименко Л. А., Овчаренко В. О., 21.05.2011 р.).

– Щірі побажання натхнення та насаги, успіхів, талановитих студентів колективу унікального навчального закладу – перлини української освіти та Полтавського краю! (Від членів Президії Правління Національної Спілки краєзнавців України О. А. Реєнт; 7.07.2014 р.).

– ...Ми вражені настільки в такому маленькому музеї багато чого цікавого, незвичайного. Найбільше що сподобалось так це макет університету (Староста гр. ОА-11 Анна Корж; 17.09.2015 р.).

– ...Невелике приміщення, але скільки здобутків вмістив у собі музей. ПУЕТ – це заклад в якому хочеться навчатися, здобувати вершини (Кононенко Владислава, гр. ТХ-11; 16.09.2015 р.).

– Надзвичайно цікаво було познайомитися з історією університету. Безмежно вдячна за екскурсію, за цікаві розповіді. Я є тут з великою гордістю, адже моя донька Таран Олена закінчила цей університет. Щиро бажаю всім нових і творчих, і професійних! А ще здоров'я під мирним небом! (З повагою і вдячністю Віра Таран (Гетьман), заступник директора Веселопільської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів з виховної роботи; 25.03.2016 р.).

Відгуки засвідчують значення музею для зосередження інформації про університет, про важливість для навчального закладу музею його історії.

Разом з тим доводиться наголошувати на необхідності виділення під музей більш просторого приміщення. Бажано, щоб музей мав декілька залів. Тоді була б можливість організувати тематичні виставки, частіше оновлювати експозицію. У приміщеннях музею можна було б проводити навчальні заняття,

«круглі столи», засідання студентських клубів. Тобто виділена площа для музею могла б використовуватись певним чином для начального, наукового і виховного процесів. При музеї має бути приміщення для зберігання архівних справ, книг, журналів, газет. Відповідно потрібен і невеликий читальний зал. Приміщення для музейних залів необхідно визначати при проектуванні навчального закладу.

ІННОВАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ОБСЛУГОВУВАННІ ВІДДАЛЕНИХ КОРИСТУВАЧІВ (НА ПРИКЛАДІ БІБЛІОТЕКИ ВНЗ УКООПСПІЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»)

***І. О. Науменко**, завідувач інформаційно-бібліографічним відділом бібліотеки
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна*

В умовах становлення інформаційного суспільства комунікаційні засоби зазнали значних перетворень, які вплинули на діяльність бібліотек загалом і на трансформацію бібліотечних послуг, сприяли розширенню комунікаційних каналів поширення інформації.

Задоволення інформаційних потреб усіх учасників інформаційних відносин у бібліотеці – це істотний фактор підвищення рівня інформатизації суспільства, побудови суспільства знань [1, с. 262].

Питанням упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у бібліотечну практику займалися такі провідні бібліотекознавці: А. Соляник, Я. Шрайберг, І. Давидова, В. Ільганаєва, Л. Костенко, Н. Кушнарєнко, І. Пилко, М. Сенченко, М. Слободяник, А. Соколов та ін. [2, с. 14].

Освоївши роботу з віртуальними ресурсами, бібліотека Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ) стала повноправним елементом віртуального простору.

Основним сучасним засобом наукової комунікації бібліотеки ПУЕТ є сайт, який надає користувачеві інформацію про ресурси бібліотеки та її багатогранну діяльність, забезпечує доступ до ресурсів власної електронної бібліотеки та мережі Інтернет. Особливе місце в довідково-бібліографічному обслуговуванні